

3

A I S C H Y L O S

" SIEDMIU PRZECIW TEBOM "

=====

ARCHIWUM
P. TEATRU LUDOWEGO
W NOWEJ HUCIE

Nr poz. 52

Przekład: STEFAN SREBRNY

Opracowanie tekstu: PIOTR PARADOWSKI

Handwritten notes in pencil, including the word "Personen" and other illegible text. Three red circles are drawn around the word "Personen" in three different locations.

O s o b y :

ETEOKLES

WYŚLANIEC

GONIEC

ANTYGONA

ISMENA

CHÓR DZIEWIC TEBAŃSKICH

ŻOŁNIERZE TEBAŃSCY

Rzecz dzieje się w Tebach.

Po imielizacji Barossa **M2**
 Imielizacji 200000, wazne: Haskles **M3**
 Haskles na polne - imielizacji 200000 **M4**

o e o b y :

ETROKIES

WYSTANIEC

GONIEC

ANTYONA

IZMENA

CHOR DZIEWIC TEBANSKICH

ZOENIRRE TEBANSKY

Racec dzieje sie w Tebach.

/Rycerze tebańscy. ETEOKLES./

M1

ostatni powg -
- smielto

ETEOKLES

Grodu Kadma dziedzice ! To tylko, co trzeba,
 mówić musi, kto dzierży dłońią ster, na rufie
 miasta stróżując, powiek nie zwierając we śnie.
 Bowiem jeśli zwyciężym, sprawił to = powiedzą =
 bóg; lecz jeśli - co oby się nie stało - klęska
 pognębi nas, na ten-czas Eteokl sam jeden
 na wszystkich będzie ustach, w hymnach zlorzeczających,
 w lamentach - które oby, mianu swemu zadość
 czyniąc, Zeus Odwróciiciel od miasta ~~odwrócił~~ !

Trzeba ninie, by każdy z was - i ten, co jeszcze
 do męskiego nie dorósł wieku, i co z dawna
 wiek ów przekroczył - siły ciała przyrodzone
 mnożąc - by każdy, mówię to mając na pieczy
 co mu przystoi, pomoce miastu niósł i bogów
 oltarzom - dzieciom swym, ziemi, karmicielec
 najmilszej ! Ona, przecie, gdyście w niemowlęctwie
 igrali na jej łonie dobrotliwym, całe
 brzemie trudu podjęła, aby tarczonośnych
 wyhodować z was mężów, co jej dziś, w potrzebie
 będą wierni ... Do dzisiaj był nam bóg zaskawy:
 tak długo już oblega miasto wróg, a przecie
 z woli bożej po naszej się przeważnie myśli
 toczą boje. Wszelako ninie, powiada nam

M5

M6

Teirezjasz, nieomylny mistrz sztuki wieszczcej,
~~że~~ że w cieniach nocy radzą i knują Argiwi,
 że całą mocą zbrojną na miasto uderzą.

O świecie jam już ludzi wysłał na przeszpłegi:
 drogi swej nie odbędą na próżno, to pewna.

Wysłucham ich - i podstęp nie złowi mnie w sidła.

/Wchodzi WYŚLANIEC/

Wysłaniec

WYŚLANIEC

Eteoklu, prześwietny ludu Kadma władco !

Jasne przynoszę wieści stamtąd, z argejskiego
 obozu: wszystkim widział sam, na własne oczy.

Siedmiu mężów, zuchwałych w boju wodzów siedmiu
 krew zakutego byka zebrało do tarczy

czarnobrzegiej. Prawicą każdy z nich ofiarnej
 krwi dotykał i kładł się na Aresa - woja,

na Enyo, na Grozę krwi chciwą, że albo

gród zburzy, w gruz Kadmową obróci stolicę,

albo tę ziemię własną krwią swoją napoi.

W Duch w nich mieszka żelazny, męstwem dzikim płonie,
 jak u lwów, którym Ares jarzy się w źrenicach.

By się o tym przekonać, czekać już nie przyjdzie
 długo: kiedym odchodził, losy rzucać mieli,

na jaką kto ma bramę z hucem swym uderzyć.

Wybierz tedy najlepszych w całym grodzie mężów

i postaw ich przy bramach na czele obrony:

Ja zaś i nadal z oczu mych strażniki wierne
 czynić będę, byś jasno wiedział co się dzieje
 po tamtej stronie murów, i nie doznał szkody.

/odchodzi/

Kolbiety

ETEOKLES

O Zeusie ! Ziemi ! Grodu opiekuńcze bogi !

I ty, Kłątwa rodzica, mocarko Erynio !

Nie wyniszczajcie miasta mojego, co mową
 brzmi helleńską, do szczętu, z korzeniem ! Na pastwę

ognisk naszych domowych wrogom nie rzucajcie !

Nie dajcie, by Kadmowy święty gród i wolną
 ziemię tebańską jarzmo gniotło niewolnicze !

Wspomóżcie ! Pożądane to, sądzę, jednako

nam i wam : gród szczęśliwy o bogach pamięta.

Mg

/Wbiega CHÓR/

Rankowskie

Amga

CHÓR

- Biada nam ! Ogrom niedoli ! Strach !

Wojsko ruszyło w bój ! Ruszył się obóz ! Tam,
 patrzcie ! - na przedzie w cwał pędzi konnicy huf !

Kurz się, niemylny znak, chmurą pod niebo wzbił,
 pewną mi niesie wieść, gońca niemego głos.

Mg

~~- Ziemię szeroko w krąg kopyt ogarnia stuk...~~

~~Żądłem przebijają słuch, krąży w powietrzu, grzmi,
 jak w rozpadlinie skał potok wezbranych wód !~~

- O ! O !

Bogi, boginie ! Ach ! Straszny odpędźcie precz

nadciągający los !

Wy, których gród ten ezei !

- Czas już ! Nie zbawi nas sam jeno jęk i płacz !

Chwytać się, chwytać bóstw !

- Aresie ! Praojcze ! Opuścić,

zradzić swą ziemię chcesz ?!

- O, boże w szłomie złotym ! Wejrzyj , o wejrzyj na

gród

Twój to gród ! Miry ci ongi był ...

Bogi ojczyste ! W łzach modli się orszak nasz,

dziewic-błagalnie chór,

o wybawienie z klęsk, o wyzwolenie z pęt !

Zeusie, o Zeusie, broń ! Ojczyce wszechmocny nasz !

Nie dopuść ! Ratuj ! Nie daj miasta wrogom !

Oto już woje argejscy Kadma

gród otaczają,

Pośród orężnych rzesz błyszcząco przepychem zbrój,

siedmiu zuchwałą, dufnych moe rzucano los:

u siedmiu bram stoją już-gotowi. M10

Wozy ruszyły ! Pęd wozów ze wszystkich stron ...

Ratuj nas, Hero !

Artemis, o, śpiesz !

Ach ! Ach !

Z murów, z przyczółków baszt - leci kamieni grad ...

O, Apollonie !

W bramach - słyszycie ? - szezęk miedzią okutych

tarcz ...

Onko Pallado !

Siedmiobramnej sto-licy broń !

Wszehmocne bogi, ziemi tej

strażnicy i strażniczki, dzieł

świa~~ła~~ wszeh

spezniciele ! W znoju, w krwi

nie dajcie, by runął nieszczęsny gród !

Obcym na kup nie dajcie go !

Ręce wznosimy ! O ! Błagań usłyszcie głos †

ETEOKLES

Pytam was, uprzykrzone stworzenia, azali

dopomoże to miastu, zwycięstwo przybliży,

lud oblegany męstwem natchnie i otucha,

jeśli, krzyczeń, i wyć tu będziecie ze strachu ? !

Popłochem, krzykiem trwogę w murach małoduszną

szerzycie, za murami - wspomagacie wroga,

Same gród swój własnymi burzycie rękoma:

Słyszysz mnie, czy nie słyszysz ? Cóż to ? Z głuchą

mówię ?

Jeśli kto mym rozkazom waży się przeciwie -

czy to mąż, czy niewiasta, czy jeszcze kto - głową

odpowie, sprawiedliwym skazany wyrokiem,

gniewnymi ludu dłońmi ukamienowany !

CHÓR

Synu Edypa ! Lęk, lęk mi tu kazał biec.

Gdy się u miasta bram straszny rozszalał grad,

wtenczas mię powalił strach

bogom do stóp z błaganiem : gród

ocalić raczcie, bogi !

obrona
ETEOKLES Wasze modły do bogów zło czynią w tym grodzie !

Karność — oto jest cnota ! I w niej ocalenie.

CHÓR Gdym posłyszała zgiełk, szczeł, przeraźliwy trzask,

strachu śmiertelny wichr na to mię miejsce niósł.

ETEOKLES Posłyszysz więcej : rannych, konających jęki ;

niechże ich twe lamentsy nie witają ochciwie.

Trudno, tym już się żywi Ares : krwią człowieczą.

CHÓR O, słyszę ! Tupot, rżenie, parskanie rumaków !

ETEOKLES Słyszysz, nie przeczę: jeno nie słysz mi nad miarę!

CHÓR Jęczy w krąg, huczy ziemia ! Otaczają miasto !

ETEOKLES Tedy starczy, bym ja się sam kłopotał o to.

PRZODOWNICA
CHÓRU Boję się ! Szczek i hałas we wrotach się wzmaga !

ETEOKLES Zamierz, mówię ! Przerażeń nie roznoś po mieście !

PRZODOWNICA
CHÓRU Bogi, obrońce grodu ! Nie chcę iść w niewolę !

ETEOKLES Sama i gród, i siebie w niewolę oddajesz.

PRZODOWNICA
CHÓRU Zeusie, wszech rzeczy panie ! Raż piorunem wroga !

ETEOKLES Uczyń że mi rzecz małą, wedle prośby mojej...

PRZODOWNICA ~~NR~~
CHÓRU

Jaką ? Powiedz, nie zwlekaj ! Bez zwroki uczynię.

ETEOKLES

Zamilcz ; nie nękać trwogą ludu tego miasta.

PRZODOWNICA
CHÓRU

Milczę. Co los przeznaczył, przyjmę wspólnie z ludem.

ETEOKLES

Oto mi słowa - lepsze od tamtych, zaiste.

Jeśli sprzyjać nam będzie los i ocaleje
miasto, wtenczas obficie zrosimy ołtarze
krwią czcząc ~~niekiedy~~ odparcie wroga ofierą; zdobyte
zbroje najeźdźców boże wieńczyć będą domy.

Tak się do nieśmiertelnych módl i ty - bez jęku,
płaczu, bez oszalałych i dzikich wykrzyków.

Cóż ci z tego ? Nie ujdiesz i tak przeznaczenia.

/ do żołnierzy /

A teraz spieszcie wszyscy co prędzej na mury,
do wrót zamczystych grodu, tłumnie, w pełnej zbroi
Zapełniajciez przedpiersia, blanki, na pomostach
baszt obronnych stawajcie, mężnie u wylotów
bram trzymajcie niezłomną straż ! Niechaj was mrowie
najeźdźców nie przeraża : bóg sprawę zakończy
szczęśliwie...

cod. str. 1

CHÓR

Usłuchać chcę... Lecz serce nie śpi, czuwa lęk...

przed wrogiem, co otaczają gród,

truchleją, drzę... Gorąbka tak

truchleje, gdy się w gniazdo wkradł

Usłuchać chcę, lecz serce nie śpi, czuwa lęk ...
 Przed wrogiem co otacza gród, truchleję drzę....
 Gołąbka tak truchleje, gdy się w gniazdo wkradł
 piskląt zły towarzysz wąż. **M14a**

Ratuj nas, broń ! Miasto i lud ocal mocny boże.
 Sunie ćma nieprzejrzana, idą zbrojne gromady,
 prą na gród.

Ze wszech stron kędy spojrzeć, z proc na grodu
 obrońców ostre leca kamienie!

M14b Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!
 Bogi, miasta włodarze, strach na ludzi z za murów,
 lęk ześlijcie obłądny!

M14c Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!
 Żali Wam nie żal - wrogom rzucić na żer
 gród ten sędziwy, na pastwę śmierci, na pohańbienie?

M14d Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!
 Pozwolić aby mię wróg wiódł, nieszczęsną brankę
 w strzępach szat, za włosy?

Młode i stare - wszystkie iśé muszą w jarzmie.....
M14e Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!
 Lament jęk w mieście.....

Pędzone na rzeź krzyczą gromady.....
M14f Ratuj nas, broń ! Miasto i lud ocal mocny boże!
 W mieście

pożoga

mord

płynie

krew

Męża

zabija

mąż.....

Dzieci

krzyk

mordowanych.....

Krew odrywa je dłoń gwałtem od matek piersi.....

M14g Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Rozbiegany tłum w ulicach - grabią gród!
Komór domowych skarb, pól i ogrodów plon
z pyłem zmieszany legł...

MM

Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Brankom młodym - żywot nowy, dola zła!
Łoże czeka niewolnicze. Srogi pan, zwycięski wróg,
siłą wziął miłosny łup...

MM

Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Przyjdzie rychło, straszna owa przyjdzie noc,
dopełnienie miary klęsk...

MM

piękłał zły towarzysz, wąż. *Mika*

sunie óma nieprzejrzana,

idą zbrojne gromady,

prą na gród !

ze wszech stron, kędy pojrzeć,

z proc na grodu obrońcę

ostre lecą kamienie !

Ratuj nas, broń ! Miasto i lud

ociał mocy boże !

Bogi, miasta wiodarze !

Strach na ludzi zza murów,

lęk zesłijcie obrędny !

Niechaj w szale popłochu

tarcze, włócznie rzucają !

Brońcie tych bram !

Słyszcie modły !

Zali wam nie żal - wrogom rzucić na zer

gród ten sędziwy, na pastwę śmierci na pohańbienie ?

W moc go oddać niewolnych pęt ?

Pozwolić, by w stos dymiących zgliszcz

zmienił go mąż achajski ?

Aby mię wróg wiodł, nieszczęsną branke

w strzepach szat, za włosy.

Młode i stare - wszystkie iść

muszą w jarzmo... Lament, jęk

w mieście... Pędzone na rzeź
 krzyczą gromady ... Strach mi,
 strach okrutnej doli !

W mieście pożoga, mord,
 Płynie krew ... Meża zabija mąż ...

Dzieci krzyk mordowanych ...

Krwawa odrywa je dłoń

gwałtem od matek piersi ...

Rozbiegany tłum w ulicach - grabią, grabią !

Komór domowych skarb, pól i ogrodów plon

z pyłem zmieszany legi..

Brankom młodym - żywot nowy, dola zła :

koze czeka niewolnicze;

srogi pan, zwycięski wróg

siłą wziął miłosny kupa ...

Przyjdzie rychło, straszna owa przyjdzie noc,

dopernienie miary klęsk ...

/milenie/

CHÓR

Tam, zda mi się, ów goniec, na zwiady wysłany
 do wroga, z nową wieścią bieży. Spieszno mu.

A oto i sam władca, mężny syn Edypa :

w samą porę przybywa, by wysłuchać gońca.

/z jednej strony wchodzi WYSLANIEC, z drugiej

ETFOKLES /

WYŚLANIEC

O wrogów naszych sprawach dobrzem się wywiedziały
i rzec mogę, do jakiej, kto wyznaczon bramy.

U wrót Proitowych Tydej krwi, walki spragniony.

Butnie wstrząsa trzema kitami; a spod tarczy

z miedzi kute brząkadła dzwonią, siejąc trwogę.

Na tarczy zaś — zuchwały, dumny znak: gwiazdami

błyszczące namalowano tam nocne niebo.

Ow Tydej pychę zbroi szalejąc bez miary

krzykiem bitewnym brzegi napełnia Ismenu,

Ktoz stanie przeciw niemu? Jakiz mąż, gdy pękną

zawory, Proita wrót nie podoła obronie?

ETEOKLES

Stroju się rycerskiego lękać nie potrafię;

znaki, godła nie ranią:, kity i brząkadła

nie kłują bez włóczni, Owa zaś na tarczy

noe, o której powiadasz, gwiazd niebieskich rojem

błyszcząca migotliwym — cóż? — iacno się może

szaleństwo stać proroctwem ... Bowiem jeśli zwazyć,

ze mrącemu na ocozy pada noe, natenczas

owo godło zuchwałe — kto wie, czy na męzu,

co je nosi, nie sprawdzi siły swego miana,

czy ten, co zgubę wrozy, nie wrozy sam sobie?

Bramy Proita obrońcą przeciw Tydejowi

szlachetny syn Astaka będzie, Melantip.

CHÓR

Niechajże szczęści bog temu, co broni nas :

w święty o miasto boj Prawdy go wiedzie dłoń.

WYŚLANIEC Do Elektrejskich zasię wrót losem wyznaczon
 inszy Gigant, Kapanej, od tamtego wzrostem
 jeszcze większy, Pychą ludzką miarę przerasta !
 Na tarczy godło : nagi mąż pochodnię niesie
 płonąca; ogniem bucha groźny oręż w dłoni,
 a głoski złote krzyczą : " Ogniem spalę miasto !"
 Kogóż przeciw takiemu wysłać chcesz śmiałkowi ?
 Któż się tego zuchwalca nie ulęknie w boju ?

ETEOKLES Ufam, że sprawiedliwym spadnie nań wyrokiem
 piorun z nieba ognisty, przeciw niemu męża
 wysyłam o promiennym sercu, Polifonta.
 Taka straż nie zawiedzie; a i wrót strażniczka
 Artemida pomoże, i inni bogowie.

CHÓR Bodajby zginął mąż, co na nasz święty gród
 straszny przyzywa los ! Bodajby piorun z chmur
 raził go nim po łup wedrze się w ojców dom.

WYŚLANIEC Trzeci los z miedzianego wyleciał szyszaka
 trzeciego znacząc męża : dumny Adrastos
 na Skrajną bramę grodu rycerzy powiedzie,
 Rumaki jego rwą się naprzód, już by chcieli
 runąć do wrót ... On cugle sciąga, w lewo, w prawo
 rumakami obraca. Wściekły wichur z nozdrzy
 w uzdy dmie, wyswistując dziką plesń bojową.
 Na tarczy godło niesie nie lada: mąż zbrojny

po stopniach przystawionej drabiny wstępuje
 na mur wrogiego miasta, by je zmienić w gruzy.
 Tu również meża trzeba, na którym polegać
 mógłbyś, ze grodu bronić przed jarzmem potrafi.

ETEOKLES   Już posłany : wojownik, co chwałbę nie w ustach
 lecz w dżoni ma = Megarej. Ten się nie ulęknie
 dzikiego rozszalałych rumaków parskania
 i albo krwią dług spłaci ziemi karmicielce,
 albo wróci zwyciężoną ze zmagañ z Adrastem.

CHÓR   Niechże ci sprzyja szczęśliwy los
 progów obrońco mych ! Butnym najeźdźcom śmierć !

Jako z szalonych ust   dzikich nawała grózb
 spada na mój gród = tak

X 3)   niechaj runie na nich Zeusa gniew !

WYŚLANIEC   Czwartego los przeznaczył do bramy w sąsiedztwie
 Ateny Onki : ote - Hippomedon, postać
 wspaniała i olbrzymia ! Gdy wielkim w powietrzu
 zakręcił słońca kręgiem, struchlałem, nie przeczę:
 była to jego tarcza ... Zas na niej wykute
 godło: Tyfon z dyszącym ogniem ust wyrzusa
 kłęby dymu; okrzyk wznosi bojowy, Aresa
 opętaniec o strasznym wzroku, i do walki
 rwie się w szale bachanekim. Takiego się trzeba
 strzee ! Usłysz gromkie słowo: Strach stanął u bramy.

krwiozerca blyszczy Sfinga, - męża Tebańczyka,
dzierząc w swoich szponach. Nie przyszedł aby walką
kupuzyć, nie darmo odbył tak daleką drogę.

ETEOKLES

Znajdzie się i dla męża z Arkadii przeciwnik,
co nie zna czezych przechwałek, lecz mężnym ramieniem
działa: Hyperbiosowy brat rodzony, Aktor.
Niedopusci by młodzik zwyciężył w zapasach.
Jeśli bóg zechce, rychno ziszczą się me słowa.

CHÓR

Serce przeszła wskroś wieś niby ostry grot ...
Słyszysz zbrodniczą bezbożników chwalebę,
Zeusie ? Ta ziemia im - jeśli bogami są
bogi - mogiłą będzie !

X 2)

WYŚLANIEC

A oto szósty z wodzów: mąż wysokiej enoty
i rycerz dzielny w boju - wieszczbiarz Amfiaraj.
Do bramy Homolojskiej wyznaczony losem,
Tydeja słowy raje zelżywymi: zwie go
mężobojcą, pokoju macicielem w grodzie,
mistrzem, co Argos uczył złe czynić, Eryni
wysłańcem, sługą mordu, Adrasta doradcą
złym, co mu tę nieszczęsną podszeptał wyprawę.
Takoz i bratu twemu nie szczędzi nagany,
Polineikowi, tak mówią doń: " O, zaprawdę,
Miko będzie posłyszec kiedyś o nim, miko
potomnym opowiedzieć ! Na gród ojców hukce

wrogie wieść, mury burzyć ojezyste i bogów
 ołtarze ! Jeśliś podniósł dłoń na matkę, gdzież ta
 Prawda, co cię obroni ? Jakoż chcesz, by ziemia
 sprzyjała ci rodzinna, jeśli jej dobywasz
 mieczem ? Godła żadnego nie miał na puklerzu :
 albowiem nie wydawać się, lecz być chce dzielny ;
 z głębokich bruzd uprawnej gleby jego ducha
 szczytne myśli, szlachetne wyrastają czyny.
 Mądrych trzeba i mężnych , by mu stawić czoło :
 nie łatwo zwaloczyć wroga, co boże czci moce.

ETEOKLES

Niestety ! Oto srogi ludzki los kojarzy
 męża sprawiedliwego z bezbożną gromadą !
 We wszelkiej sprawie nie masz nad zię towarzysze
 nic gorszego : zię znano, oplakane plony...
 Wróż ów, cnót wysokich, zoczożny, dzielny, prawy,
 prorok wielki, wbrew woli własnej z bezbożnymi,
 zuchwałymi zięczony mężami - co sądzą
 ze im z dalekiej drogi wrócić będzie dano
 za zgodą Zeusa spólnej nie ujdzie zagiady.
 Myślę, że zięza nawet uderzać nie zechce
 do wrót grodu - nie przeto, by mu brakło męstwa,
 lecz wie, że mu w tym boju kres życia sądzono.
 Jednak i przeciw niemu wyznaczę obrońcę
 bramy miejskiej - Iastena, twardego dla gości

nieproszonych ! Sędziwy rozum ma, lecz ciało
młode i silne, bystry wzrok - a rączę ramię,
gdzie się tarcza uchyli, w lot godzi oszczepem.
Atoli los zwycięski leży w ręku boga.

CHÓR

Mój modlitewny jęk, mój sprawiedliwy zew,

bogi, usłyszcie ! Oj Niech ocaleje gród !

Kięski mieczowe odwróćcie ! Niech spadną

na najezdniczy hur ! Niech ich u grodu baszt

piorun Zeusowy spali !

Broski'ski
Leknycki
Harasiewicz

WYŚLIANIEC

O siódmym ninie mówić mam, u siódmej bramy,

o twym rodzonym bracie... Posłuchaj, jakimi

modły uderza w miasto, jakiej wzywa doli.

Na mury wstąpić, władca ogłosić się kraju,

zwycięstwa zabrzmieć pieśnią szaloną - a potem

z tobą się zetrzeć, zabić - choćby sam miał, rzecz

paść przy tym - lub żywemu za hańbę wygnania

rowną odmierzyć miarą - wypędzić z tej ziemi.

Tak woła walki ochciwy Polineikes. Bogów

w ziemi rodzinnej, rodu opiekunów wzywa,

by gniewem swym złowrogim przyświadczyli modłom.

Takie ich godła, takie myśli i zamiary.

Nie zganisz mnie za wieści, które ci przyniosłem;

Jak ródź wśród burz prowadzić - to już rzecz sterni-
ka.

/ odchodzi /

ETEOKLES O, szaleństwem od bogów rażony, o, gniewem
gnany bożym, nieszczęsny rodzie Edypowy !
Oto się klątwa ojca wypełnia widomie...

CHÓR Strach mi, strach mi tej, co niesie
w dom zagładę, nieomyłnej
wieszczki zia, bogini bogom
niepodobnej - strach Eryni...
Z klątw rodzica narodzona,
Edypowy oszalały zisvi gniew...
Spełni się los w bratobójczym sporze.

ETEOKLES Lecz nie czas na rozpaczę. Do walki w siódmej bramie
sam stanę : komuż bowiem bardziej to przystoi
niżli mnie ? Pójdę. Wódz niechaj się zmierzy z wodzem,
brat z bratem i wróg z wrogiem. / Łotliwore
/ Eteokles ubiera zbroję /

ISMENA Eteoklesie, bracie najmilszy ! O, nie bądź
temu z ducha podobień, co słowa zbrodnicze
miota ! - Polinikiem. Nasz lud z argejskim ludem
zмага się w boju śmiertelnym : tę krew oczyszczyć
można. Lecz krew przelana bratobójczą dżonią -
tej zmaży nie zmyje, wiecznie będzie żywa !

CHÓR Co chcesz uczynić ? Ach ! Jakież to ślepy szar
ducha ci spętar, w bój gna cię występny ? Zduś
żądze złowrogie w sercu !

ETEOKLES A niechże zło się stanie, jeśli się bez hańby
ma stać: zgon dla mnie zyskiem jeno, niczym więcej.
Lecz zło i hańba — jakież w tym powód do chwały ?

CHÓR Żąda cię dzika, gniew nazbyt okrutny prze,
chciwym cię czyni tej niedozwolonej krwi,
gorzkoowoonej, krwi strasznej ...

ANTYGONA Bog spieszny do rychłego końca. Niechaj tedy
płynie z pomyślnym wiatrem po falach Kokitu
Febowi nienawistne Lajosowe plemię !

CHÓR Czemuż ci śpieszno w śmierć ? Nie masz w tym hańby, nie —
żywot zachować swój ! Czarna Erynia przez
pójdzie, opuści dom, jeśli ofiarę bog
z rąk nieskalanych przyjmie ...

ETEOKLES Coś o nas zapomnieli bogowie ... Lecz za to
z grobow naszych, jak mówią, wielkie płyną łaski ...
I na coż jeszcze zebrać litosci u zgonu ?

PRZODOWNICA
CHÓRU Porzuc tę drogę, nie idź tam, do siódmej bramy !

ETEOKLES Mową swoją nie stępisz ostrza mojej woli.

ISMENA I w słabosci zwycięstwo bywa, bog je cenie.

ETEOKLES Nie przystoi siow takion słuchać rycerzowi !

ISMENA Więc krwi braterskiej pragniesz, krwi rodzonej żniwa ?

ETEOKLES Nie ujdiesz przed złym losem, jeśli bóg nim darzy.

/oachodzi/

Na pogłoskowie ręk. Antypomy
Tmamy Eteoklesa

CHÓR O, bogi ! Jeśli bratni mord

bratnimi dłońmi strąci w grób

zwasnionych, jeśli skrzepia w czerń

ozerwona krew

wsiąknie w szary ziemski proch -

któż z krwi oczyszczyć zacią, któż

straszliwą zmacę może zmyć ?

Niedole domu ! Nowe zło

wienezy dzieło dawnych klęsk.

Ubogi lud omija grom ;

lecz ginie, starte mocą burz,

w ozelusciach wod ludzkie

nażył rozrosie szczęście ...

W tak wielkiej czci

byłże kiedy jaki mąż

u bogów, u spólgrodzian swych,

u wszystkich ludzi wszystkich ziem,

jak Edyp, ow, co z śmierci pęt

wybawia grod Kadma,

zmoga mężobojosą zmore ?

Leoz przyszedł dzień: przejrzał

i pojał, w jakim stadle żył ...

ARCHIWUM
P. TEATRU LUDOWEGO
W NOWEJ HUCIE

Nr poz. _____

Nad siły ból ! Nie zdzierzy duca ...

w sercu promieni się szal,

dwojakim promieni się złem ...

Dzień co splamika się krwią

ojoa, jak grom godzi w światłość oczu.

A potem klątw brzemieniem

straszny spada gniew

na syny, ze prastarej czci ojcu

skapia. " Żelazem i krwią

puszczną mą kiedys - Edyp rzekł -

dzielić wam przyjdzie !... Dzisiaj arzę :

sejga jak wiehr spełni los Erynia ...

/wbiega GONIEC/

GONIEC

Podnieście głowy, zacnych latorośle matek !

Gród ten dźwigać nie będzie jarzma niewolnego !

Mur nas ochroni; zadaniu sprostali żołnierze,

dobrze się, szczęście darzy - w sześciu bramach miasta

słodmą wybrał Apollon, by rod Edypowy

karę poniósł za dawne przestępstwo Lajosa.

ANTYGONA

Jakaż nowa na gród nasz runęła niedola ?

GONIEC

Gród ocalał - lecz króle z jednego nasienia ...

ANTYGONA

Kto ? ... Coś rzekł ? ... Myśl się maci, słów się
twoich boję...

GONIEC

Więc słuchaj: bracia twoi Edypa synowie -

ANTYGONA O, biada mi ! Nieszczęście wieści^X moja dusza !

GONIEC Już jasne, już się stało: w pyłe, w prochu ziemi -

ANTYGONA Leżą tam ?! To okropne ! Ale mów, nie zwlekaj !

GONIEC Padli, bratobojczymi powaleni dłońmi.

ANTYGONA Tak oto bratnich dźoni cios pokonał obu ?

GONIEC Miastu dobrze się dzieje ; lecz królewskie dzieci
wodze dwaj, podzielili scytyjskim kowanym
żelazem między siebie puściznę rodzica -
i tyle mieć jej będą, ile im w ojczystej
mogile klątwa jego nieszczęsna użyje.

/ umiera /

ANTYGONA O, mocarzu najwyższy, o, Zeusie, i wy,
bogi, stróże tych baszt, coście dzisiaj nasz gród
~~przechwycili~~ ocalili! o, cóż
mam uczynić ? Radością pod niebo się wzbić,
okrzykami powitać szczęśliwy ten dzień
czy nieszczęsną opłakać wśród jęków i skarg
bezpomną dwu braci zagładę ?
Oto legli... Zaiste, wypełnił się los.

CHÓR

Czarna Klątwa Edypowa,

Klątwa, coś wżarła się w ród !

Mrze serce moje, zimną przenika je dreszcz...

Nadgrobną z piersi rwie się pieśń,

śpiewny jęk, bachancki szal,
 na wieść o krwawej doli tych,
 co padli... O, złowrogi bój !
 nazbyt zgodny mieczów szczęk !
 / wnoszą ciała poległych braci /
 Już jasne : przed oczyma już, co zwiastun rzeki.
 Z dwu ciemnych tresk zrodzone oto klęski dwie !
 Spełniło się. Dwa ciosy, bratnich dłoni mord...
 Cóż rzecz mam ? Jedno tylko : dom - niedoli dom.
 Niechajże wiatr jęków bije w żagle !
 / Mary z ciałami poległych ustawiają na scenie /

PIERWSZY
PÓŁCHÓR

Ugodzonys ugodził.

DRUGI
PÓŁCHÓR

Tys zabił i padł.

PIERWSZY
PÓŁCHÓR

Zabijał twój miecz.

DRUGI
PÓŁCHÓR

Powalił cię miecz.

PIERWSZY
PÓŁCHÓR

Nieszczęsny twój czyn !

DRUGI
PÓŁCHÓR

Nieszczęsny twój zgon !

PIERWSZY
PÓŁCHÓR

Uderzcie w jęk !

DRUGI
PÓŁCHÓR

Uderzcie w płacz !

PIERWSZY
PÓLCHÓR

Krew twoją przełał brat.

DRUGI
PÓLCHÓR

Bratnią przełajesz krew.

PIERWSZY
PÓLCHÓR

Dwusieczny cios !

DRUGI
PÓLCHÓR

Dwusieczny ból !

PIERWSZY
PÓLCHÓR

Łez, rozpaczy otchłanie dwie !

DRUGI
PÓLCHÓR

O bracia nieszczęśliwi !

CHÓR

O, Moiro, Moiro ! Mąk szafarko, nędz ! I ty,

Możny Edypa cieniu !

Erynio czarna ! Mocy twej nie złamię nie.

PIERWSZY
PÓLCHÓR

Przygniótił mię brzemieniem klęsk -

DRUGI
PÓLCHÓR

Z wygnania w ten przybywszy gród.

PIERWSZY
PÓLCHÓR

Powrócił, by zabójcą być !

DRUGI
PÓLCHÓR

Powrócił cało, aby paść !

PIERWSZY
PÓLCHÓR

Padł, ugodzony legi -

DRUGI
PÓLCHÓR

Bratu zadawszy śmierć.

PIERWSZY
PÓLCHÓR

Okrutny cios !

DRUGI PÓLCHÓR

Okrutny ból !

PIERWSZY PÓLCHÓR

Dniu żałoby ! O bratnia krwi !

DRUGI PÓLCHÓR

Spłynęła ziemia łzami ...

CHÓR

O, Moiro, Moiro ! Mąż szafarko, mędz ! I ty,
możny Edypa cieniu !

Erynio czarna ! Mocy twej nie ziamie nic.

PIERWSZY PÓLCHÓR

Zaprawdę, tyś tę poznał moc.

DRUGI PÓLCHÓR

I ty jak on, w tym samym dniu.

PIERWSZY PÓLCHÓR

Gdys wrócił tu, w rodzinny dom -

DRUGI PÓLCHÓR

By z bratem swym skrzyżować miecz.

PIERWSZY PÓLCHÓR

Nieszczęsny ród !

DRUGI PÓLCHÓR

Nieszczęsny los !

PIERWSZY PÓLCHÓR

Bezmiary klęsk !

DRUGI PÓLCHÓR

Bezmiary zła !

CHÓR

O, Moiro, Moiro ! Mąż szafarko, mędz ! I ty,
możny Edypa cieniu !

Erynio czarna ! Mocy twej nie ziamie nic.

K o n i e c .

53
Usłuchać chcę, lecz sece nie śpi, czuwa lęk...
przed wrogiem co otacza gród truchleję, drzę...
gołąbka tak truchleje, gdy się w gniazdo wkradł,
piskłat zły towarzysz - wąż.

Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Sunie ćma nieprzejrzana, idą zbrojne gromady, prą na gród.
Ze wszech stron, kędy spojrzeć, z proc na grodu obrońców
ostre lecą kamienie

Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Bogi, miasta władarze, strach na ludzi zza murów, lęk ześlijcie
obłądny!

Ratuj nas broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Zali wam nie żal - wrogom rzucić na żer gród ten sędziwy, na
pastwę śmierci na pohąbienie.

Ratuj nas broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Pozwolić aby mnie wróg wiódł, nieszczęsną brankę, w strzępach szat
za włosy? Młode i stare - wszystkie ~~ich~~ muszą w jarzmo...

Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Lamęt jęk w mieście... Pędzona na rzeź krzyczą gromady...

Ratuj nas broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

W mieście pożoga, mord, płynie krew. Meża zabija mąż! Dzieci krzyk
mordowanych. Krwawa odrywa je dłoń gwałtem od matek piersi...

Ratuj nas broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Rozbiegany tłum w ulicach, grabią gród! Kenór domowych skarb, pół i
i ogrodów plon z pyłem zmieszany legł!

Ratuj nas broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Brankom młodym żywot nowy, dola zła. Łoże czeka niewolnicze.
Srogi pan, zwycięski wróg siłą wziął miłosny łup!

Ratuj nas, broń! Miasto i lud ocal mocny boże!

Przyjdzie rychło, straszana owa przyjdzie noc,
dopełnienie miary klęsk!

55

pisnął zły towarzysz , wąż
Ratuj nas, broń!, miasto i lud
ocal , mocny boże!

sunie ćma nieprzejednana,
idą zbrojne gromady,
prą na gród !
ze wszech stron, kędy spojrzeć,
z prec na grodu obrońców
ostre lecą kamienie!

Ratuj nas, broń! Miasto i lud
ocal, mocny boże!

Begi , miasta włodarze !
Strach na ludzi zza murów,
lęk ześlijcie obłądny

Ratuj nas , broń! Miasto i lud
ocal, mocny boże!

Zali wam nie żal - wrogom rzucić na żer
gród ten sędziwy, na pastwę śmierci na pohańbienie?

Ratuj nas, broń ! Miasto i lud
ocal, mocny boże!

Pozwolić, Aby mię wróg wiźdl, nieszczęsną branke
w strzępach szat, za włosy.
Młode i stare - wszystkie iść
muszą w jarzmo .....

Ratuj nas, broń !, Miasto i lud
ocal, mocny boże!

Lament, jęk w mieście
Ratuj nas broń! Miasto i lud
ocal ,mocny boże!

Pędzone na rzeź
krzyczą gromady...
Ratuj nas, broń! Miasto i lud
ocal mocny boże!

ARCHIWUM
P. TEATRU LUDOWEGO
W NOWEJ HUCIE

Nr poz. _____

W mieście pożega, mord,

Płynie krew....Męża zabija mąż.....

Dzieci krzyk mordowanych....

krwawa odrywa je dłoń

gwałtem od matek piersi....

Ratuj, nas, broń! Miasto i lud

ocal, mocny boże!

Rozbiegany tłum w ulicach - grabią grudy!

Komór domowych skarb, pól i ogrodów plon

z pyłem zmieszany legł.

Ratuj nas, broń! Miasto i lud

ocal, mocny boże!

Brankom młodym - żywot nowy, dola zła:

leże czeka niewolnicze,

srogi pan, zwycięski wróg

siłą wziął miłosny łup....

Ratuj nas, broń, Miasto i lud

ocal mocny boże!

Przyjdzie rychło, straszna owa przyjdzie noc,

depełnienie miary klęsk .....